

A májsodik világháborús amerikai hajás festés

Hozzáadta: Sebestyén Gábor
2004. október 23. Szombat 11:10
Utolsó frissítés 2007. november 19. Hétfő 20:35

Kézel két év munkáját szeretném most kézzelzárni. Nagyjából ennyi időbe telt, mágnak ártalmaztam a háttéranyagok kifestettem sok-sok számmal és beszélttem pár emberrel. Talán nem tudni szerénytelenségnek, ha azt mondom, hogy magyarul még nem láttam ilyen jellegű szeszefoglaló anyagot. Így tehát így gondoltam, hogy megteszem ezt az ötletet jellegű írást.

Bizonyára megessék már néha, hogy egy makettbolt kirakáiban megláttuk egy szép amerikai hajás makettjét és árgy dántantattunk megvesszük. A makett szeszéllés-társával aztán nincs is baj, mágnak el nem érkezünk a festéshez. Sorban jónak a problémák: a gyártás cég megadja ugyan a festékek számain, de láttunk egy képet ahol a hajás sáttétebb vagy világosabb számmal volt festve, sőt valami minta volt rajta. Hogy is van ez? A másik eset: nem adják meg a festékszámokat, hanem csak annyit árnak, hogy a hajásnak ez és ez a része szármik. Na jó, de milyen szármik!?

Megessék az is, hogy találunk egy jó rajtot vagy fényképet a hajásról, ám a remélt festési utasítás helyett csak en van a kép valamelyik sarkában MS- egy szám és egy dátum. Vagy ilyen számnak tudni fel: 5N, 5O, 5L stb. Jogos a kérdés: milyenre fessük a hajást? Milyen számnak ezek?

Az alábbi listával szeretnék egy kis segítség adni azoknak, akiknek csak az szeszéllés-társi rajzon lávát festési utasítás és ill rendelkezésre, viszont szeretnének eltérni attól. A lista azonban nem teljes. Először is azért mert csak amerikai hajásokra vonatkozik, másrészt csak nagyobb felszárni hajásokra (lávon, hogy a hazai forgalomban ezek makettje szerezhetők be). Harmadrészt csak a májsodik világháborús időszerkezésre vonatkozik (a mai modern hajákon már általában egyszámú festést használnak).

A lista kézzelzárás elött pedig szeretnék néhánny dolgot ismertetni az amerikai hajásról a lcafestéséről.

Az amerikai haditengerészet két háborús kézzelzáró és a májsodik világháborús alatt is, igen intenzív ké-sárléteket folytatott a hadihajásról a lcafestésnek a gyében.

A cél nyilvánvaló volt: olyan lcafestéseket kellett kitalálni, melyek jól elrejtik a hajást az ellenség megfigyelés elöl. Számos mintázatot próbáltak ki, kézilátnézzák hajákon, kézilátnézzák időjárás (esés, borult idő, napsütés, kéfényviszonyok, sőt! helyszár (nyártenger, partközeli víz) kézzelzáró.

A ké-sárlétek során kézzel 60 féle mintázatot fejlesztett ki.

Ezek voltak a MEASURE - k (réviden Ms.). Ebből kb. 30 - at használtak nagyobb felszárni hajákon (rombolás - csatahajásig ill. repülőgépek - hordozásig). 15 mintázat nem került felhasználásra, 6 - 7 - et tengeralattjárásról ké-sárléteket fejlesztettek ki. A tábbit ké-sárléti céllal alkalmazták, vagyis egy vagy két hajást festettek az adott szárn, ill. kisebb hajákon (aknaszedők, partraszállás járművek) alkalmazták őket.

Az 5N, 5O, 5L stb. jelölések a MEASURE - k szárait jelölik, ezekből 72 volt. Egy számmegjelölés több MEASURE ben is előfordulhatott.

Amikor 1939-40-ben nyilvánvalóvá vált, hogy Amerika már nem sokáig maradhat -ki az európai eseményeké, a tengerészet egy szeszefoglaló kiadvány szerkesztésébe kezdett, mely a ké-sárlétek alapján leginkább hasznosnak bizonyult lcafestéseket ártá elöl.

Ez a kiadvány lett az ún. SHIPS-2, melyet először 1941 januárjában adtak ki.

Ebben Measure 1 - től 9 - ig voltak mintázatok. A széknekhez kiegészítő ' Ájnyalat' szék ' Ájlcifest' st. -rtak el. fekete és fehér szék-n kombinációjával ártak el.

1941 szeptemberben felvizsgálták a kiadványt mivel a tesztek azt bizonyították, hogy a kék Ájnyalat' széknek jobbakk mint a szék. 4 mintát vezettek be, melyekben a fehér és kék szék-nt kombinálták.

1942 júniusában újabb tesztek elvégzése után új Ájlcifesteket vezettek be, az 1941 szeptemberi széknek ísszet felhasználva.

1943 márciusában pedig - újabb tesztek elvégzése után - fűggelket adtak ki az 1942 - es kiadványhoz. Ebben az eddig bevezetett széknekben ' Ájllá-tottak íssze kiegészítő ' mintázat' Ájlcifesteket (Id. Ms. 31 - 33) és kék kezdtek alkalmazni.

A kék-síretek azonban, mint azt fentebb is írtam, a háború alatt is tovább folyt és hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy nem a szék-n fontos ínmagában, hanem a szék-n ténusa. Ezért 1944 októberétől semleges, szék ' ténusa' széknek jelentek meg és megváltozott a széknek Ájnyalata és jelölése is.

Mindezek miatt írtá lehet pldül az, hogy az 1941 - es 50 vagy 5H nem ugyanazok az Ájnyalat' széknek, mint az 1944 vagy -45 - ís változat. A cikk végén a széknek ismertetésekor erre az Ájnyalatróltozásra még vissza fogok írni.

Lássuk tehát a listát !

Á

MEASURE 1

1941 januárjától 1941 kőzepéig alkalmazták az atlanti flotta hajóin a repülőgép - hordozó és csatahajóktól kezdve a kisebb hajókig, majd 1941 kőzepétől 1942 elejéig a csendes Áceáni flottájánál ugyancsak az ísszes hajóin.

Széknek

- fűggőleges felületek : 5D

- Árbocok felső része : 5L

- fedélzet és vízszintes felületek : 5D (a csendes Áceáni flottájánál a fűbb kőszékű fedélzeten ezt a szék-nt nem használták.)

- repülőgép - hordozók fedélzete : mahagóni vörös

A fénycsík, csillagfény tükröket, felületeket (pl. reflektorlencsék, ablakok) bármilyen jelentéktelennek is voltak lefedték, leszerelték vagy az 5D színekre festették.

Â

MEASURE 2

1941 elejétől 1941 közepéig használták az atlanti flotta rombolóin, cirkálóin és csatahajóin. 1941 közepétől 1945 elejéig pedig a csendes - óceáni flotta néhány cirkálóján és rombolóján.

Szín

- fényképező felületek : 5D a vízszint alatti fedélzetig, utána 5O, majd 5L

- fedélzet és vízszintes felületek: 5D (a csendes - óceáni flottájánál a vízszint alatti fedélzeten ezt a színt nem használták.)

A fénycsík, csillagfény tükrökkel ugyanazt kell tenni mint a Measure 1 - nál.

Â

MEASURE 3

Szín

- fényképező felületek (árnyékok is) : 5L

- fedélzet és vízszintes felületek : 5D a fűbből készült fedélzeten ezt a színt nem használják.

Â

MEASURE 4

Az atlanti flottánál alkalmazták 1941 tavaszán, valamint egy század PT hajón a Földközi tengeren 1943 / 44 - ben.

Színnek

- függőleges felületek : fekete
- árbocok : 5L (a PT - ken fekete)
- fedélzet és vízszintes felületek : 5D
- repülőgép - hordozók fedélzete : mahagóni vörös

Â

MEASURE 5

Ezt a mintázatot festett orrhullámnak hívták. A cél az volt, hogy az ellenséges megfigyelőket megtévessze a hajó sebességéről illetően. Az atlanti és csendes - óceáni flotta nagyobb hajóin (romboló, cirkáló, csatahajó, repülőgép - hordozó) alkalmazták 1941 - ben. Nem alkalmazták azokon a hajókon melyek Measure 4 - re voltak festve.

A kápen a USS Chester makettje látható a Measure 2 színneiben és a festett orrhullámmal. A hullám szegélye fehér volt, a belső rész sötét vagy sötétzöld.

Â

MEASURE 6, 7, 8

Először volt a cirkáló nehézcirkáló részre. A cél az volt, hogy megtegye az ellenséges megfigyelő cirkálókat azonosítsa.

Ez a Measure 6 ! A 6 hálószerűvel rendelkező cirkálókat 8 hálószerűvel rendelkező cirkálóknak állították.

Measure 7. A 7500 tonnás katonai cirkálókat nagy mennyiségű rombolóknak állították.

Ez pedig a Measure 8. A 10000 tonnás katonai cirkálókat állították nagy mennyiségű rombolóknak.

Itt nyilvánosan állíthatjuk meg erről a mintázatokról, hogyha a hajótest sötét színű volt a mintázat világosszínűre, hajótest világos színű volt akkor sötét színűre. Másrészt nincs adat arról, hogy 1941 - ben vagy utána alkalmazták volna ezeket az előzeteseket. Egyedül a Measure 8 - at használták a USS Indianapolis nehézcirkáló 1943 - ban.

Á

MEASURE 11

A csendes - óceáni flotta hajóin alkalmazták ezt a mintázatot 1941 utolsó heteitől 1942 februárjától - márciusig.

Számok

- felfüggesztés felületek (árbocok is !) : 5S

- vízszintes felületek : 20B

Â

MEASURE 12

Az atlanti flotta hajóin alkalmazták 1941 kőzetektől az év végéig. A Csendes Áceánon 1941 decemberétől 1942 áprilisáig.

Szék

- főleg felületek : 5D (1941 kőzetektől kb. 1 hónapig, utána 5S) Ezt a szék-nt a fedélzet vonaláig festették hordozákon a hangírfedélig. 5O a felépíténi tetőig 5H vagy 5L a felépíténi tetőtől árboccsáig

- vízszintes felületek : 20B a vízszintes kőzeteket is ehhez a szék-hez kell igazítani a tengeralattjárók árs repüléig - hordozók kivételével.

Az Ms. 12 - nek két változata volt még a Measure 12A és Measure 12R. Az Ms. 12A - t 1941 végén alkalmazták az atlanti flotta hajóin. A szék-nek ugyanazok voltak mint az Ms. 12 - nál csak az 5S helyett 5N - t használtak. Az Ms. 12R - t 1941 decemberétől 1942 végéig alkalmazták a csendes - Áceáni flotta nagy felszáni hajóin. Itt az 5N, 5O, 5H és a szék-n mintázat kombináltak. Létezett még egy 1945 - évi változat is. Itt a szék-nek az alábbiak voltak:

- főleg felületek a fedélzet legalacsonyabb pontjáig: #7 Navy gray, hordozákon a hangírfedélig festették ezt a szék-nt

- további főleg felületek az árboccsáig : #17 Ocean gray

- fedélzet és vízszintes felületek : #4 Deck gray

Az alábbi képen a USS Washington makettje látható MS 12R festésben 1942-ben.

Â

MEASURE 21

1942 - től 1944 - ig alkalmazták a csendes - Áceáni flotta nagyobb felső-ni hajóin. A mosdott viltózatot, 1945 tavaszán.

Szék

- fűgáleges felletek : 5N kivétel nélkül !
- vízszintes felletek :
- 20B repülőgép - hordozákon 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943- 44-ben

A mosdott viltózatához két színt használtak: #7 Navy gray - t a fűgáleges felletekre, #4 Deck gray - t a vízszintesekre.

Á

MEASURE 22

Az Ms. 12 és 12A továbbfejlesztett viltózata. 1942 - től 1945 - ig alkalmazták az atlanti és csendes - Áceáni flotta nagyobb felső-ni hajóin.

Szék

- fűgá'leges felületek : 5N a fedélzet legalacsonyabb pontjéig 5H a további fűgá'leges felületek
- fedélzet és v-zszintes felületek : 20B
- repülőgép - hordozó fedélzet :
- 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943 - 44 - ben

A fenti két kőpen ítható az Ms. 22 két változata. A felső a korai változat (a fedélzetet ugyanolyan sötétkre kőfesteni mint a tőrzset !), az alsó a későbbi, amit 1944 végén / 1945 tavaszán alkalmaztak. A szőnek itt a kővetkezők voltak:

- fűgá'leges felületek a fedélzet legalacsonyabb pontjéig : #7 Navy gray, utána #27 Haze gray
- fedélzet és v-zszintes felületek: #4 Deck gray

Â

MEASURE 31

1943 - től 1945 - ig használták a csendes - óceáni flotta nagyobb hajóin.

Â

Szőnek

- fűgá'leges felületek : az 5O, 5H és fekete mintázata
- v-zszintes felületek : az 5O és 20B mintázata
- v-zszintes felületek hordozón:
- #21 Flight deck stain 1943 - ban

- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A csatahajók és cirkálóik részére fejlesztették ki a Measure 31A - t, melyet azonban csak néhány hajón alkalmaztak 1944 végén és -45 elején. A fűgges felületek színétől a fentiek mellett az 5N - t és 5L - t alkalmazták mint színeket, a fedélzetet pedig csak 20B - re festették.

Á

MEASURE 32

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tőlani flotta hajóin.

Színnek

- fűgges felületek : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5L és 5P mintázata

- fedélzet és vízszintes felületek: 20B (vagy 20B és 5O mintázata)

- repülőgép - hordozók fedélzete:

- #21 Flight deck stain 1943 - ban

- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A Measure 32-nek számos alváltozata volt, melyeket 1944 elejétől 1945-ig alkalmaztak. Az alábbi képeken néhány alváltozat látható. A felső kép a tőrzs, az alatta lévő pedig a fedélzet festését mutatja. A színeket különböző kombinációkban alkalmazták. Volt ahol két színt alkalmaztak a tőrzsre és kettőt a fedélzetre, de volt ahol három színt a tőrzsre és kettőt a fedélzetre. Ezeknek az alváltozatoknak a jellegzetessége volt még, hogy vagy csak egy adott hajón, vagy egy adott hajóosztályon alkalmazták őket.

Ez a Measure 32/3d

Â

Â

Ez a Measure 32/2c

Â

Â

Ez pedig a Measure 32/6d

Â

Â

Measure 32/21d

Â

Â

Â

MEASURE 33

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tengeri flottájánál.

Szárnyak

- főtámaszok felületek : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5P és 5L mintájzata fedélzet és
- vízszintes felületek : 20B (vagy 20B és 5O mintájzata)
- repőtámaszpont - hordozók fedélzete :
- #21 Flight deck stain 1943 - ban
- #21 Flight deck stain (módosított) 1944 - 45 - ben

A Measure 33 -nak is, akárcsak az Ms 32 - nek, szintén voltak alvályozatai. Ezekre pedig szintén az volt jellemző, mint az Ms 32 esetében. Csak egy adott hajón v. hajóosztályon alkalmazták őket.

Â

Ezek voltak tehát a felszíni hajón alkalmazott főbb mintázatok. Most lássuk ezeknek a mintázatoknak a szárait ! Előtte azonban szeretném néhány dologra felhívni a figyelmet !

Mivel igyekeztem olyan makettfestéket ajánlani, amely a hazai forgalomban is viszonylag könnyen beszerezhető, így a megadott szárnyak csak annyira letehetnek amennyire ezt a festék lehetősége teszi. Az átválytított szárnyakhoz táblázatokról illetve a szárminták kifestéséből jutottam hozzá, tehát nem állítom, hogy nem fordulhatnak elő tévedések.

•me tehát a színtípusát ! Az első szímem arra utal, hogy az adott festékekkel hárny cseppet kell használni. A H betű a Humbrol - ra utal. A H betű utáni szám mutatja a festék számát.

- 5D Dark gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az árnyalat előrehozhoz ezt a keveréket ajánlom: 16 x H 104 + 8 x H 176 + H 67

- 5L Light gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. 1943 - ig ezt a keveréket ajánlom: 5 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 1943 -s -44 kizárt volt egy világosabb árnyalat 5L, melynek leírását sajnos nem sikerült megszerezni. Valószínűleg több fehéret (6 - 7 cseppet) és kevesebb 104 - et (1 csepp) kell alkalmazni és a H 67 - et el kell hagyni. Erre az időszakra is ajánlom azonban a fentebbi formulát. Jelentés változás ugyanis csak 1944 végén történt. Ekkortól kezdve az 5L új jelölést - # 37 Light gray 5L - és árnyalatot kapott. 1944 végén tehát a H 127 - as festéket ajánlom az 5L kifestéséhez.

- 5O Ocean gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Itt különféle árnyalat volt. 1944 - ig ez az ajánlott keverék: 6xH 34 + 6xH 104 + 3xH 67

- 1944 végén az 5O is semleges árnyalatot és új jelölést kapott Ettől kezdve a jelölés # 17 Ocean gray 5O lett a 129-es festéket ajánlom az árnyalat előrehozhoz.

- 5H Haze gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az ajánlott keverék : 3 x H 34 + 2 x H 104 + H 67 vagy csak a H 145

- 1944 végén az új jelölés # 27 Haze gray 5H lett és az árnyalat is megváltozott. Az ajánlott festék : H 128

- 5S Sea blue

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az ajánlott keverék: 2 x H 104 + H 176 + H 25 + H 147

- 5P Pale gray

- 1943 - ben vezeték be használtát. Igen világos szín volt, az ajánlott keverék : 21 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 5N Navy blue

- 1941 - ben vezetők be használták. 1944 - ig ezt a keverőket ajánlom: 2 x H 104 + H 176.

- 1944 végén ez a szín is semleges tónust az új jelölést kapott : # 7 Navy gray 5N. Ettől kezdve a H 67 - es festés ajánlom a szín-n kifestéséhez.

- 20B Deck blue

- 1941 - ben vezetők be használták. Ezt a keverőket ajánlom a szín-n kifestéséhez: 8 x H 189+4x H 67 + 2 x H 182 + H 164

- 1942 - ben módosították a szín-nt. Ekkortól kezdve az 5N korai változathoz hasonlóan az árnyalat, árny az arra alkalmazott formulát ajánlom.

- A szín-n árnyalata az új jelölése 1944 végén változott Az új jelölés # 4 Deck gray 20 lett az a H 182 - es festés a szín-n kifestéséhez.

- 250N Flight deck stain

- 1942 -ben kezdtek el alkalmazni. Az árnyalat hasonlóan a 20B Deck blue - hoz. Az ajánlott keverők : 5 x H 189 + 2 x H 67 + 1 x H 147.

- # 21 Flight deck stain: 1943 - ban vezetők be. Az ajánlott keverők : 2 x H 104 + H176 + H 34. A módosított változat 1944 - ben került bevezetésre.

- Mivel árnyalatilag minimális eltérés volt az 5N korai változathoz képest, árny az 5N formuláját ajánlom a szín-n kifestéséhez.

Ha valakinek a cikkel kapcsolatban bármilyen kérdés lenne, szívesen álllok rendelkezésére a ddg92@hotmail.com email-címemen keresztül.

Sebestyén Gábor

Felhasznált hirtanyag :

- <http://www.shipcamouflage.com>

- Squadron Signal Series: US Battleships in Action vol. I. II.

- Plastic Ship Modeler 1997 / 3, 16 - 26. oldal

- <http://www.steelnavy.com>